

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 225/04-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť SI. BI. LA., s. r. o., so sídlom Švábska 26, Prešov, právne zastúpenej advokátom JUDr. M. S., Advokátska kancelária, P., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 12/01 a Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Co 108/04 a pod sp. zn. 15 Co 287/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť SI. BI. LA, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2004 doručená sťažnosť SI. BI. LA., s. r. o., so sídlom Švábska 26, Prešov (ďalej len „sťažovateľka“), právne zastúpenej advokátom JUDr. M. S., Advokátska kancelária, P., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 12/01 a Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Co 108/04 a pod sp. zn. 15 Co 287/04.

Zo sťažnosti vyplynulo, že: «(...) Týmto podávame sťažnosť pre prieťahy v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod číslom 19 C 12/01 vo veci o zaplatenie sumy Sk 2 873 559,00, ako náhradu za zhodnotenie prenajatej nehnuteľnosti.

Žaloba bola podaná dňa 4. 9. 2000 spolu so žiadosťou o odpustenie súdneho poplatku. Až dňa 6. 8. 2001, teda takmer po roku, sa k žalobe vyjadril odporca. Na základe tohto vyjadrenia bolo vytýčené prvé pojednávanie, na ktorom bolo navrhnuté znalecké dokazovanie. Uznesením č. 19 C 12/01 zo dňa 21. 1. 2002 bol ustanovený za súdneho znalca Ing. J. B. Tento spracoval znalecký posudok a doručil ho súdu dňa 15. 10. 2002 a súd ho zaslal právnenému zástupcovi navrhovateľa až v novembri roku 2002. Dňa 26. 11. 2002 sa navrhovateľ vyjadril k znaleckému posudku a žalovaná strana sa vyjadrila k znaleckému posudku 23. 12. 2002. Na základe týchto skutočností súd vytýčil pojednávanie až na 26. 6. 2003 za účasti súdneho znalca. Na základe výsledkov tohto pojednávania bolo uložené súdnemu znalcovi spracovať dodatok k znaleckému posudku, v ktorom by boli zohľadnené námietky sporových strán. Podaním zo dňa 27. 11. 2003 sa navrhovateľka vyjadrila k doplnku k znaleckému posudku a navrhla výsluch svedkov. Až na deň 19. 2. 2004 bolo vytýčené ďalšie pojednávanie, na ktorom boli vypočutí navrhnutí svedkovia, avšak nedostavili sa svedkovia navrhovaní odporcom, a preto bolo ďalšie pojednávanie určené na deň 29. 4. 2004. Dňa 16. 4. 2004 právnenému zástupcovi navrhovateľky bolo doručené upovedomenie o zrušení tohto pojednávania s odôvodnením, že spis bol zaslaný Krajskému súdu v Košiciach a to z dôvodu „podania odvolania žalovaného zo dňa 24. 1. 2002 proti uzneseniu zo dňa 21. 1. 2002“. Po nahliadnutí do spisu sme zistili, že napadnutým uznesením zo dňa 21. 1. 2002 bol ustanovený súdny znalec Ing. B. a teda proti nemu smerovalo odvolanie žalovaného. Odvolanie zrejme smerovalo proti tej časti uznesenia, v ktorej sa ukladalo žalovanému zložiť preddavok vo výške Sk 5 000,00. Napriek tomuto odvolaniu súd naďalej vo veci konal, súdny znalec spracoval dva posudky, aj keď o odvolaní malo byť rozhodnuté predtým, ako boli tieto spracované. Máme za to, že na pojednávaní 29. 4. 2004 mohlo byť vo veci meritórne rozhodnuté, avšak konaním súdu, t. j. zanedbaním procesných povinností dochádza k ďalším prieťahom v konaní, čím sú porušované naše základné ústavné práva. Na prieťahy v konaní sme sa už sťažovali na Okresnom súde Košice II a to listom zo dňa 16. 9. 2003. Táto sťažnosť k náprave neviedla. (...).

Prietrahmi v konaní vznikajú konateľke a jedinej spoločníčke navrhovateľa a zároveň aj jeho veriteľke, značné škody, keďže finančné prostriedky, ktoré vložila do rekonštrukcie sa jej nevrátili a ona musí platiť navyše trovy konania ako aj úroky z omeškania a ďalšie sankcie ktoré z úverových zmlúv vyplývajú.

(...) navrhujeme, aby Ústavný súd SR rozhodol takto:

1. Právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Krajským súdom Košice a Okresným súdom Košice II v konaní vedenom pod spisovou značkou 19 C 12/01 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice II a Krajskému súdu Košice prikazuje, aby v konaní, spisová značka 19 C 12/01, konali bez zbytočných prietrahov.

3. Žalobcovi SI. BI. LA. s. r. o. Prešov priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške Sk 2 000 000,00, (slovom: Dvamilión korún slovenských) ktoré je povinný vyplatiť Okresný súd Košice II, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Košice II je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátovi JUDr. M. S. vo výške Sk 18 400,00, do 15-tich dní od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prietrahov (...).

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa označeného článku ústavy, ku ktorému malo dôjsť jednak postupom okresného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 12/01 a taktiež postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 13 Co 108/04 a pod sp. zn. 15 Co 287/04. Z prehľadu procesných úkonov, ktoré sú uvedené v sťažnosti, ako aj zo súdneho spisu, do ktorého bolo nahliadnuté, vyplýva, že sťažovateľka podala 5. septembra 2000 na Okresnom súde Košice I žalobný návrh proti L & B kontakt, spol. s r. o., so sídlom v Košiciach (ďalej len „odporca“), o zaplatenie 2 873 559 Sk za zhodnotenie nehnuteľnosti. Z dôvodu miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Košice I bola vec 1. decembra 2000 postúpená okresnému súdu, pričom predmetný spis mu bol doručený 8. januára 2001. Zákonný sudca v danej veci v konaní pred okresným súdom 22. júna 2001 priznal sťažovateľke odpustenie od súdnych poplatkov a 27. júna 2001 vyzval odporcu, aby sa vyjadril k žalobnému návrhu. Odporca zaujal stanovisko k návrhu 7. augusta 2001 a následne súd nariadil pojednávanie na 25. september 2001. Pokračujúce pojednávanie sa uskutočnilo 25. októbra 2001, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania. Dňa 7. novembra 2001 sťažovateľka doručila súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia. Okresný súd zaslal tento návrh na vyjadrenie odporcovi 13. novembra 2001, ktorý tak učinil 26. novembra 2001. Uznesením zo 7. decembra 2001 okresný súd návrh sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia zamietol a uznesením z 21. januára 2002 nariadil vo veci znalecké dokazovanie. Spis bol po opakovanom doručovaní (pretože zásielky nepreberal) doručený znalcovi 9. júla 2002. Vypracovaný znalecký posudok bol súdu doručený 15. októbra 2002. Dňa 21. novembra, resp. 22. novembra 2002 bol znalecký posudok zaslaný účastníkom konania na vyjadrenie.

Sťažovateľka sa vyjadrila k znaleckému posudku 28. novembra 2002 a zároveň upravila žalobný petit svojho návrhu. Odporca zaslal svoje vyjadrenie k znaleckému posudku 23. decembra 2002. Uvedené podania súd zaslal účastníkom na vyjadrenie 27. januára 2003. Dňa 24. apríla 2003 sťažovateľka zaujala stanovisko k ostatnému podaniu odporcu. Súd následne nariadil vo veci pojednávanie na 26. jún 2003. Pojednávanie uvedeného dňa bolo odročené na neurčito za účelom doplnenia znaleckého posudku „*v ktorom by boli zohľadnené námietky sporových strán.*“ Uznesením z 24. septembra 2003 okresný súd nariadil vo veci doplnenie znaleckého dokazovania. Znalec doručil súdu dodatok k znaleckému posudku 28. októbra 2003. Okresný súd 3. novembra 2003 zaslal uvedený dodatok k znaleckému posudku účastníkom konania na vyjadrenie. Odporca tak učinil 20. novembra 2003, keď sa vo veci uskutočnilo aj pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom ďalšieho dokazovania. Sťažovateľka doručila súdu svoje vyjadrenie k dodatku znaleckého posudku 1. decembra 2003 a navrhla výsluch svedkov. Následne bolo nariadené pojednávanie na 19. február 2004, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom vypočutia svedka, ktorého navrhla vypočuť sťažovateľka. Dňa 8. marca 2004 súd nariadil pojednávanie na 29. apríl 2004, dodatočne však zrušil tento termín pojednávania, pretože spis bol 7. apríla 2004 doručený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní odporcu proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorým ho zaviazal zložiť preddavok 5 000 Sk na trovy znaleckého dokazovania. Odporca podal 28. apríla 2004 návrh na prerušenie konania. Dňa 26. júla 2004 sťažovateľka podala návrh na vydanie predbežného opatrenia. Krajský súd uznesením z 30. júla 2004 sp. zn. 13 Co 108/04 potvrdil rozhodnutie okresného súdu o povinnosti odporcu zložiť preddavok z titulu trov znaleckého dokazovania a spis bol 31. augusta 2004 vrátený okresnému súdu. Okresný súd uznesením z 2. septembra 2004 návrhu sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia vyhovel, proti tomuto rozhodnutiu však podal 14. septembra 2004 odvolanie odporcu. Odvolanie odporcu bolo sťažovateľke zaslané na vyjadrenie 21. septembra 2004 a 23. septembra 2004 bol spis doručený krajskému súdu, aby rozhodol o uvedenom odvolaní odporcu. Sťažovateľka sa k odvolaniu odporcu vyjadrila 20. októbra 2004 a krajský súd uznesením z 30. septembra 2004 sp. zn. 15 Co 287/04 napadnuté rozhodnutie zrušil a vec bola 15. novembra 2004 vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky posúdil ako zjavne neopodstatnenú z dôvodu, že namietaný postup okresného súdu a krajského súdu nemožno považovať za porušenie práva garantovaného v citovanom článku ústavy. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu najmä podľa týchto troch kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 128/03 z 25. júna 2003 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu). Ústavný súd už uviedol (I. ÚS 54/03), že nedostatky žaloby, ktoré bránili okresnému súdu odstrániť stav právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v cit. článku ústavy (napr. I. ÚS 27/02), nemožno v žiadnom prípade prenášať na konajúci všeobecný súd (*mutatis mutandis* I. ÚS 41/02).

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať namietaný postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle cit. článku ústavy, preto bolo potrebné sťažnosť vo vzťahu k okresnému súdu odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Je nesporné, že v počiatočnom štádiu prispela k predĺženiu konania aj samotná sťažovateľka tým, že žalobný návrh podala na nepríslušný Okresný súd Košice I. Dĺžku konania pritom, ktorá je dôsledkom úkonov jeho účastníkov alebo ich nečinnosti, nemožno považovať za dôvod na vyslovenie zbytočných prietáhov v prípade, keď súd o procesných návrhoch sťažovateľky konal a rozhodoval bez zbytočných prietáhov (*mutatis mutandis* II. ÚS 41/00). Po postúpení veci na okresný súd procesné úkony tohto súdu v podstate plynulo smerovali k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky, čo je hlavným účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (II. ÚS 61/98). Postup okresného súdu, aj keď nebol vždy bez prietáhov, sa zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Okrem uvedeného ústavný súd konštatuje, že je nesporné, že

k celkovej dĺžke konania prispela aj zložitost' veci, ktorá sa prejavila v potrebe nariadiť znalecké dokazovanie, ako aj dodatočné znalecké dokazovanie. Pretože s ohľadom na tieto skutočnosti neprichádza do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup všeobecného súdu mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd jej návrh vo vzťahu k okresnému súdu odmietol ako zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namietala aj postup krajského súdu v dvoch konaniach o odvolaní proti rozhodnutiam okresného súdu.

K tomu treba uviesť, že podľa názoru ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Co 108/04 doba od 7. apríla 2004, keď bol spis predložený krajskému súdu, do 31. augusta 2004, keď po rozhodnutí o odvolaní bol spis vrátený okresnému súdu, teda celkom štyri mesiace a 24 dní, bola primeraná a nemožno v nej vidieť zbytočné priet'ahy.

Rovnako v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 287/04 doba od 23. septembra 2004, keď bol spis predložený krajskému súdu, do 15. novembra 2004, keď po rozhodnutí o odvolaní bol spis vrátený okresnému súdu, teda celkom jeden mesiac a 23 dní, bola primeraná a neprichádza teda do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup krajského súdu mohol po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie označeného práva sťažovateľky.

Krajský súd konal v napadnutých konaniach plynulo a primerane okolnostiam danej veci, preto bolo treba sťažnosť aj vo vzťahu k postupom krajského súdu považovať za zjavne neopodstatnenú.

Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2004